

Unravelling Urban Tapestries: Deepening An Understanding Of Our Cities © Paco Nunez / Imagine IC

Verlag van Imagine IC

over het jaar 2024

Inhoud

Een terugblik op het jubileumjaar 2024

Bereik

Missie en Visie

Communicatie en marketing

Bestuur, team en financiën

Vooruitblik

Een terugblik op het jubileumjaar 2024

Imagine IC kijkt terug op een dynamisch jubileumjaar. Het was een jaar vol bijzondere interacties, rijke gesprekken, gebeurtenissen die stil maken of juist hoorbaar waren. Allen momenten die ons nog lang zullen bijblijven.

Het jaar bracht naast vieren, ruimte voor herdenken en reflectie. Zo hostten we een inspirerende bijeenkomst rondom interventie *Tijdelijkheid vastgelegd* waarbij de maquette van het voormalige AZC Klompjan in Markelo centraal stond. De maquette die intussen opgenomen is in de collectie van het Rijksmuseum en daar op zaal staat. Met de tentoonstellingen *Ik weet waar je huis woont* en *Rumah Tua* reflecteerden wij met gesprekspartners op het spanningsveld tussen het maken van een thuis en je thuis mogen voelen. Met name de enthousiaste en drukbezochte opening van *Rumah Tua* met bezoekers vanuit heel Nederland was een indrukwekkend moment. Tijdens Ketikoti stonden we stil bij vrijheid en verbinding. Dit deden we met het *Ketikoti scholenontbijt* en de bijzondere dubbeltentoonstelling *Herdenken en Helen*; te zien in de Stopera en bij Imagine IC in huis. Ook waren er de impactvolle sessies tijdens *Issue 4 The art and practice of experiencing/ Becoming our space* van Glenn Helberg bij SHEBANG. Intieme sessies over de krachten van een verdeel-en-heerspolitiek tijdens de koloniale bezetting, die ons aan het denken zetten en inspireerden.

Voor velen van ons team was daarbij het vieren van het jubileum van Imagine IC in oktober met een internationale conferentie een bijzonder hoogtepunt.

Een kleine greep uit onze activiteiten van 2024:

Tussenlanding

Op 12 november 2024 verwelkomde de afdeling 20e-eeuwse geschiedenis van het Rijksmuseum Amsterdam een bijzondere aanwinst: een maquette van (voormalig) asielzoekerscentrum (azc) Klompjan in Markelo, een van de eerste asielzoekerscentra in Nederland. Deze maquette werd in 2012 gemaakt door Karen Gegiazarian, een autospuiter uit Abchazië die in 2010 met zijn gezin naar Nederland vluchtte. Toen het azc sloot, besloot hij een tastbare herinnering te maken en bouwde hij het centrum nauwgezet na met natuurlijke materialen die hij op het terrein verzamelde. Het verbeeldt een plek die niet meer bestaat, maar die nog steeds waarde en betekenis heeft voor de mensen die er gewoond, gewerkt en omheen gewoond hebben. Het staat symbool voor een ingrijpende periode in het leven van alle nieuwe Nederlanders die ooit asiel aanvroegen. Na de sluiting van het azc zwierf de maquette jaren door Nederland. Zo was de maquette onder andere ook bij Imagine IC te zien. Op zaterdag 24 februari organiseerde Imagine IC met het *Tussenlanding* team en kunstenaarscollectief Moha en avondvullend programma met muziek, performance en samen eten.

In Nederland worden sinds 1987 vluchtelingen opgevangen in asielzoekerscentra. Klompjan was één van de eerste azc's. Met de tentoonstelling *Tussenlanding* onderzoeken we sinds 2020 hoe mensen met een vluchtelingenachtergrond hun eerste verblijfplaats in Nederland herinneren. Maar ook wat de komst van de nieuwe burens met de omgeving van het azc heeft gedaan en doet. Zuidoost wordt altijd gezien als aankomstplek, een landingsplek. Soms tijdelijk, soms voor langer. Tijdens deze avond nodigden we uit om samen te delen en uit te wisselen, om je over te geven aan het onverwachte van ontmoetingen en ruimte te maken voor verrassende gesprekken.

Gekookte Geschiedenis

In samenwerking met KIP Republic maakt Imagine IC sinds 2023 de *Gekookte Geschiedenis* podcast over de eetcultuur en het keuken-erfgoed van de trans-Atlantische diaspora. Door de connectie te maken met het verleden ontdekken we hoe eetidentiteit is gevormd en hoe dit tegenwoordig onze gewoonten en tradities rondom eten bepaald heeft.

Pressing Matter

Bij Imagine IC zijn we de afgelopen periode aan de slag gegaan met vragen als *'Hoe kunnen koloniale objecten bijdragen aan de omgang met het koloniale verleden en aan een toekomst waarin iedereen zich thuis voelt? Waar horen deze koloniale objecten thuis? En wat is een koloniaal object nou eigenlijk?'*

Het meest recente project dat onderdeel was van het landelijke onderzoeksproject *Pressing Matter* kreeg in ons huis gestalte onder de naam *Ik weet waar je huis woont*. In 2023 was hier het eerste tableau van te zien dat draaide om het spanningsveld tussen het maken van een thuis en je thuis mogen voelen. Daarin ook de vraag: *'hoe navigeer je binnen een samenleving die niet altijd de ruimte biedt voor het hebben van meerdere huizen? En biedt deze samenleving de ruimte voor het met meerdere stemmen betekenis-geven aan erfgoed?'* In een reeks gesprekken, gecombineerd met bezoeken aan het depot van het Wereldmuseum, stelde Imagine IC deze vraag telkens weer aan haar verschillende netwerken.

De overgang van het -soms noodgedwongen- aanpassen aan je omgeving, naar het re-claimen van de ruimte die je toebehoort, vraagt om een nieuwe dialoog. Een gesprek waarin we onze eigen positie moeten bevragen. En ons af moeten vragen of we genoeg ruimte maken voor de ander. Hoe luisteren we naar de ander? Hoe voeren we hierover samen het gesprek?

In 2024 openden we een tweede tentoonstelling geheten: *Rumah Tua – Onderweg naar thuis*

In dit tweede hoofdstuk namen acht gesprekspartners van Molukse afkomst het heft volledig in eigen handen. Met de tentoonstelling *Rumah Tua — Onderweg naar thuis* reflecteerden zij op het creëren van een thuisgevoel. Een gevoel dat als een navelstreng verbonden is aan een pijnlijke geschiedenis. En tegelijkertijd aan krachtige culturele elementen, zoals het voorouderlijk huis op de Molukken, de overdracht van kennis en verhalen en het in stand houden van gebruiken en rituelen. De verbinding met jezelf, je voorouders en je omgeving staat hierbij centraal — een gevoel dat de figuurlijke sleutel is van je thuis.

Herdenken en Helen

De tentoonstelling *Herdenken en Helen* gaat over de betekenissen die gegeven worden aan de erfenissen van het slavernijverleden in het hier en nu en de momenten van herdenken die daarbij horen. De tentoonstelling is in het kader van het herdenkingsjaar slavernijverleden door Imagine IC gerealiseerd in opdracht van de Gemeente Amsterdam.

Er werden vele gesprekken gevoerd in de stad met aanjagers van het eerste uur, maar ook met de nieuwe generatie erfgenamen en anderen over de betekenis en rol van herdenken van het slavernijverleden in Amsterdam. Deze 'archives of the mind' vertellen over hun persoonlijke relatie, hoe zij terug- én vooruitkijken. Over wat is geweest, maar ook waar nog werk te doen is. Hoe het herdenken is veranderd in tijd; maar ook hoe door nieuwe generaties, de stemmen voor zichtbaarheid, eigenaarschap en heling, als het gaat over de erfenis van het slavernijverleden, steeds luider en diverser zijn geworden. Het toont daarbij de verschillende perspectieven hierop en betekenissen die daaraan gegeven worden. In de tentoonstelling onder andere de stemmen van

Patrick Dorder, Monique Sanches, Lucia Martis, Urwin Vyent, Roy Groenberg, Karim Khamis, Connie Pufflijk, Otmar Watson, Sylvana Simons, Vincent Soekra, Aspha Bijnaar, Iwan Leeuwin, Andre Reeder, Monique Sanches, Kensly Vrede, Ayra Kip, Kunta Rincho. De tentoonstelling werd naast de grote versie die te zien was in de Stopera ook in reisversie gemaakt. En heeft het afgelopen jaar na Imagine IC ook bij SHEBANG gestaan. Hopelijk zal de tentoonstelling in de komende jaren nog naar nieuwe locaties reizen.

Opo Strey

Opo Strey is een onderzoeksproject dat de aandacht vestigt op (bijna) vergeten strijdliederen uit de slavernijperiode en nieuwe nummers die deze periode verkennen. Vernon Chatlein, Nadia Tilon, Fitria Jelyta, Dwight Fransman en Kensly Vrede willen begrijpen welke muzikale schatten de Inheemse en Afrikaanse mensen die tot slaaf zijn gemaakt, aan ons hebben nagelaten, en hoe we deze erfenis kunnen behouden voor toekomstige generaties. Tijdens een gespreksstof bij Imagine IC in de zomer deelden initiatiefnemers en samenwerkingspartners hun kennis over Curaçao en andere eilanden, de Indonesische archipel en het Surinaamse perspectief van Inheemsen, Marrons en stad/plantages. Samen met hen verkenden we de boeiende geschiedenis van muziekstijlen zoals Tambú, Sambura, Apinti en de betekenis van verborgen boodschappen in liedjes, specifieke ritmes en karakteristieke instrumenten. We stonden ook stil bij de strijd tegen (culturele) onderdrukking tijdens de koloniale periode en bespraken hoe muziek en cultuur, ondanks alles, zijn blijven voortbestaan als een eerbetoon aan hun waardevolle bijdragen aan ons cultureel erfgoed.

Greep uit de activiteiten in beeld - © Imagine IC 2024

Internationale uitwisseling

Naast dat we vaak internationale gasten bij Imagine IC mogen ontvangen, mochten Daniëlle en Jules ook dit jaar Imagine IC weer in het buitenland vertegenwoordigen. Twee van de hoogtepunten waren wat ons betreft het bezoek aan Marokko en Servië.

Zo was Jules onderdeel van een uitwisseling, georganiseerd door de Reinwardt Academie (AHK), DutchCulture en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, in samenwerking met de Marokkaanse Fondation Nationale des Musées. Het programma richtte zich op verschillende aspecten rondom immaterieel erfgoed met als uitgangspunt het door UNESCO erkende Jamaâ el Fna plein en het nieuwe Jamaâ el Fna Museum of Intangible Cultural Heritage. Met een groep museumprofessionals en makers vanuit Nederland en Marokko beleefden ze intensieve dagen, waarbij men in situ in gesprek ging over vraagstukken als: *‘Welke tradities en rituelen worden beoefend op het plein en welke rol spelen zij nog in het dagelijks leven? Hoe wordt dit Marokkaanse immateriële erfgoed gewaarborgd voor toekomstige generaties en welke rol kan de maker spelen in het levend houden van verdwijnende ambacht en cultuur?’* Als onderdeel van het programma werd er ook een emotienetwerksessie gedaan om de ervaringen te analyseren. Zo werd er gewerkt aan een verzameling nieuwe ideeën voor het Museum voor Immaterieel Erfgoed Jamaâ-el-Fna. In 2025 zal een delegatie uit Marokko een tegenbezoek doen om samen verdere stappen te ontwikkelen.

Daniëlle reisde af naar Belgrado voor de conferentie *Beyond Green: Speculating (g)local sustainability*, om aldaar een keynote te verzorgen. Tijdens de conferentie, mede georganiseerd door Nova Iskra, werd ingegaan op hoe traditie en innovatie samen kunnen bijdragen aan duurzame veranderingen. De steeds sneller gaande transformaties van het natuurlijke, stedelijke en sociale landschap zijn een onmiskenbaar feit. Ambachten en traditionele kennis van bewust verbruik van natuurlijke hulpbronnen zijn een van de mogelijke startpunten voor het (her)bevragen van paden en richtingen voor het visualiseren van hedendaagse duurzame productieprocessen. Begrip van nieuwe technologieën, materialen en systemen is net zo belangrijk als de kennis van wat op lokale schaal wordt geërfd. Traditionele, oude en bedreigde praktijken zijn een onderwerp van erfgoedinstellingen, die ze verzamelen en documenteren, maar nog te weinig worden ze geplaatst in een context voorbij de historische waardering. Kan deze kennis worden (her)gebruikt voor het creëren van een duurzame toekomst? Het werk van Imagine IC bracht op deze dag inspiratie met projecten zoals *Saya en Koto*, *de Maasdamme Collectie*, *Tijdelijkheid Vastgelegd* maar ook de bezoeken die Imagine IC onderneemt met verschillende netwerken aan de Surinamica collectie bij het Allard Pierson Museum en de collecties van het Wereldmuseum. Hierbij stond het werken met uiteenlopende netwerken en waardering voor verschillende kennisstructuren centraal.

Jubileum & Conferentie

Samen met het Amsterdam Museum en ICOM-comités CAMOC (stadsmusea) en COMCOL (collectioneren) trad Imagine IC dit jaar op als host van de conferentie die de internationale ICOM-comités jaarlijks organiseren. Elk jaar is een ander land en museum de host. De titel van de conferentie was *Collecting With(in) the City* waarbij bijzondere aandacht is voor stadsmusea en eigentijds erfgoedpraktijk. Een meerdaags evenement dat plaatsvond op 9, 10 en 11 oktober 2024 op diverse plekken in de stad gericht op museum- en erfgoedprofessionals en academici van over de hele wereld.

De aftrap was in Zuidoost bij Imagine IC en werd gevolgd met een rondgang langs verschillende partnerinstellingen zoals OSCAM, The Black Archives en CBK Zuidoost. Daarna verhuisde het toneel zich naar het Amsterdam Museum. De conferentiedagen werden bij Pakhuis de Zwijger georganiseerd.

Op het programma: keynote speeches van Zandra Yeaman van The Huntarian in Glasgow, Schotland en de nieuwe directeur van het Rotterdam Museum, Leontine Meijer van Mensch. Gevolgd door twee volle dagen met paperpresentaties, dialoog- en postersessies van en voor deelnemers van over de hele wereld.

In het kader van het 25-jarige jubileum organiseerden Imagine IC daarbij een extra dag waarbij de verzamelethiek centraal stond. Met als titel *Unravelling Urban Tapestries: Deepening An Understanding Of Our Cities* werd met de internationale deelnemers het gesprek gevoerd over het belang van een nieuwe balans in het erfgoed werk. Wanneer men werkt aan een nieuw evenwicht van expertise en verwachtingen, welke ongelijkheden en machtsverhoudingen komen dan naar voren? Hoe beïnvloeden verschuivende ideeën over eigendom en autoriteit de verzamel- en tentoonstellingspraktijken? Voor musea worden deze vragen steeds relevanter, aangezien de balans tussen materieel en immaterieel erfgoed verschuift. Musea en erfgoedinstellingen verzamelen niet alleen objecten, maar ook verhalen en ervaringen. En steeds vaker doen ze dit in verschillende participatieve vormen met bewoners, die partners worden in co-creatieprocessen en projecten. Na het panelgesprek en lunch konden men aansluiten bij een workshop Deep Listening in Museums of Emotienetwerken.

Issue IV, Glenn Helberg door Gwen van der Zwan / SHEBANG 2024

SHEBANG

In december sloten we met de spirituele bijeenkomst *IN NAAM VAN WIE? Issue 4: The art and practice of experiencing/becoming our space* van gastcurator Glenn Helberg af bij SHEBANG.

In het vierde Issue van SHEBANG werd onderzocht hoe verdeeldheid tussen diasporische gemeenschappen en onderdrukking van identiteit(en) kan worden doorbroken. Helberg nodigde denkers, makers en kunstenaars uit verschillende diasporische gemeenschappen uit om op basis van eigen ervaringen tot een gezamenlijk verhaal te komen, waarin alle verhalen naast elkaar kunnen staan. Er werd gewerkt met mensen uit de Afrikaanse, Surinaams-inheemse, Marronse, Surinaamse-Chinese, Hindoestaanse, Javaanse, Curaçaose, Bonairiaanse, Arubaanse, Sint-Maartense, Statiaanse en Sabaanse gemeenschappen. De maaksessies resulteerden in theatrale performances met acteurs en dansers, waarbij een vast team van kunstenaars de beeldvertaling maakte. Met als gezamenlijk doel om verdeeldheid en overheersing te begrijpen en duidelijk te maken dat we hiermee willen breken. 'We hebben weliswaar vrijheid, maar ervaren geen ruimte', aldus Helberg *IN NAAM VAN WIE?* Tijdens de afsluitende voorstelling stond de rol van religie in het koloniaal en slavernijverleden centraal, met de nadruk op persoonlijke verhalen en de rol van spiritualiteit in het vinden van identiteit. De hoeveelheid pijn en ontwrichting die de door de kolonisator ingezette 'verdeel en heers' tot stand heeft gebracht, en niet alleen in één generatie, maar in opeenvolgende generaties, is onmetelijk groot en diep. In deze performance werden deze mechanismen verder ontmanteld en vragen (opnieuw) gesteld om via onze verhalen met elkaar in verbinding te blijven. De voorstelling werd gemaakt met religieuze leiders Duncan Wielzen (Rooms-Katholicisme), Lodi van de Kamp (Jodendom), Andreas Wöhle (Lutheranisme), Clifton Walker (Evangelische Broedergemeenschap) en Dwight Fransman (Winti). Met kunstenaars en performers Alydia Wever, Fré Calmes en Raul Balai. Gastcurator en regisseur Glenn Helberg. Eindregie door Angelo Ormskerk. In samenwerking met Kimberley Smit.

Issue IV, Glenn Hellberg door Wendelisa Ragil / SHEBANG 2024

Hoe we ons netwerk bereikten en betrokken

In 2024 ontvingen we 102.908 bezoekers in het huis dat we delen met OBA Bijlmerplein. Het getelde kwalitatieve bereik was **3.509** deelnemers. Dit zijn dié mensen die we actief hebben betrokken in onze programmering.

We organiseerden 10 Verzamelbijeenkomsten gekoppeld aan projecten als *Herdenken en Helen* van het slavernijverleden. Dit deden we o.a. met Antilliaanse ouderen bij Profor. Zij deelden hun betekenissen en inzichten over de erfenis van deze geschiedenis. Binnen ditzelfde thema spraken we ook over de vrijheidsliederen in ons eigen huis. Deze laatste deden we samen met Nadia Tillon. Een bijeenkomst die eindigde in een spontane zangvoordrachten. Verder spraken we dit jaar over thema's gekoppeld aan *Ik weet waar je Huis woont | Rumah Tua*, *Tussenlanding* over de Maquette van het AZC Klompjan. Met het Allard Pierson doken we met deelnemers in het archief en spraken we over de Surinamica collectie.

Er waren 8 gespreksstofsessies. Zo maakten we weer een paar mooie afleveringen rondom HipHop als erfgoed met The Foundation, Podiumkunst.net en OBA Bijlmerplein. Daarnaast hadden we een bijzondere ontmoeting en uitwisseling rondom de maquette van voormalig AZC-Klompjan met kunstenaarscollectief MOHA, verzorgden we de Maduro lezing tijdens 5 mei met Ineke Kessel als spreker en hadden een muzikaal ingelijste uitwisseling rondom vrijheidsliederen en slavernij, vormgegeven vanuit het onderzoeksproject Opo Strey, afsluitend organiseerde we in SHEBANG een gesprek bij de CBK Zuidoost tentoonstelling van Sharelly Emanuelson.

Ook maakten we weer maandelijks radio vanuit de buurt bij radio MART. In *Een Ander Perspectief* spraken we over; de ruimte voor Zwarte Queerness in de kunsten, Bijlmertaal en HipHop, Taal van herdenken: Ketu Koti, Rumah Tua, Taal van verlies en heling, de Vliegkamp en Beeldtaal in de publieke ruimte. Dit deden we met o.a. Rafi Opti, Collin Edson, Kiddo Cee, Prof. Soortkill, Manoah Salempessy, Zippora Martosoewando, Roger Buyne, Kwasi Koorndijk en Sheela Vyas als gasten voor het gesprek.

Tijdens de start van het jaar waren de tentoonstellingen *Ik weet waar je huis woont* (tableau 1) en *Tussenlanding* met de maquette van AZC Klompjan nog te zien in ons huis. Aansluitend realiseerden we **nieuwe presentaties, zowel voor bezoekers in eigen huis, maar dit jaar ook** op Amstel 1 in de ontvangsthal van het gemeentehuis. Zo was er *Rumah Tua*. Deze tentoonstelling kwam tot stand in het kader van het onderzoeksprogramma Pressing Matter. Rumah Tua werd geheel ontwikkeld en gerealiseerd door deelnemers uit ons Molukse netwerk. Zij gaven aan door deelnemers

uit ons Molukse netwerk. Zij gaven aan volledige autonomie te wensen over inzet en uitvoering. De tentoonstelling *Herdenken en Helen* voerden wij uit in opdracht van de Gemeente Amsterdam in het kader van het herdenkingsjaar slavernijverleden. Hiervoor gingen we in de stad in gesprek met verschillende generaties en diaspora 's over hoe er door de jaren heen in Amsterdam invulling werd en word gegeven aan Ketu Koti. De tentoonstelling werd in een aangepaste versie ook gerealiseerd voor vertoning in eigen huis.

We hadden in juni twee mooie Ketu Koti schoolontbijtdagen met groepen 7 & 8 van het basisonderwijs uit verschillende stadsdelen. Ook deden we weer mee met de kunstschooldagen. Voor onze andere programma's mochten we klassen in huis ontvangen om naar de verhalen van Zuidoost te kijken en eigen verhalen te delen.

In het jaar dat we ons 25-jarige jubileum vierden, organiseerden we voor 223 internationale museumcollega's samen met het Amsterdam Museum en de internationale ICOM-comités CAMOC (voor stadsmusea) en COMCOL (voor eigentijds verzamelen) een mooi inhoudelijke conferentie over hoe samen met de stad invulling te geven aan wat bewaard moet worden. We hielden de conferentie zelf in Pakhuis de Zwijger en organiseerden tours in ons stadsdeel. Op zaterdag sloten we af met een speciale jubileumdag bij Imagine IC met internationale sprekers en 2 interactieve workshops.

Met kunstenares Mirjam van Linschoten deden we een speciale co-collectiesessie rondom vragen als "wat maakt een object authentiek? Wie bepaalt wat echt of een replica is?" Want, wie bepaalt waar we waarde aan toekennen? En hoe beperkt is onze kennis als we alleen door één culturele lens kijken? Hoe kunnen we die blik verruimen? Deze vragen werden gesteld rondom een beeldencollectie die onderdeel was van onze tentoonstelling *Ik weet waar je huis woont*.

We spraken tijdens 14 expertmeetings in Nederland, gaven workshops, o.a. met emotienetwerken, en waren bij 9 expertmeetings in het buitenland. Daarnaast gaven we 7 masterclasses voor HBO en WO bij ons in eigen huis. Ook dit jaar waren we nog betrokken bij een aantal langlopende onderzoekstrajecten als maatschappelijke partner. Dit waren Pressing Matter: Nationaal onderzoeksproject VU & Wereldmuseum en SPRONG: Nationaal onderzoeksproject Opleidingsinstituten Amsterdam.

Met CBK Zuidoost en Bijlmer Parktheater gaven we verder vorm aan SHEBANG met twee blokken:

het vervolg van blok 4 van Glenn Helberg. In het kader van het herdenkingsjaar slavernijverleden ontstond een reeks bijeenkomsten met de titel The art and practice of experiencing, Becoming our space onder leiding van Glenn Helberg. Met een focus op koloniale erfenis: transgenerationeel trauma. Daarnaast was on huis locatie voor velerlei andere activiteiten.

Missie

Imagine IC gaat voor een samenleving waarin iedereen gelijkwaardig meedoet. Voor een stad waarin alle stemmen gelden. Om daaraan vorm te geven gaan wij voor erfgoeddemocratie.

Omdat erfgoed vertelt wie we samen zijn, en wie we willen worden, heeft iedereen daarin een stem. Imagine IC is daarom een open vloer voor onderhandeling over de samenstelling van de collectie Amsterdam. Met veel verschillende mensen geven we betekenis aan de dingen die ertoe doen.

We innoveren de manier waarop we hierover het gesprek voeren. Met partners in het erfgoedveld delen we onze expertise en ontwikkelen we democratische erfgoedmethodologie.

Visie

Imagine IC wordt gedreven door de visie dat gesprek de kern is van democratisch erfgoedwerk en een inclusieve samenleving het resultaat. Bij ons zijn erfgoed gesprekken bottom-up; iedereen is aan zet. En het moet open. Erfgoed is geen onomkeerbaar besluit van deskundigen. Het is een continu gesprek met al wie mee wil doen en wie we daartoe kunnen bewegen. Een maatschappelijk vruchtbaar gesprek wordt bij ons gezien als een uitwisseling van perspectieven, waarin de deelnemers, de wereld óók gaan zien door de ogen van een ander. In dat gesprek roeren zich niet alleen uiteenlopende stemmen – iedereen moet óók luisteren. Zo komen we voorbij de bubbels en wordt samenleven duurzamer. Zo wordt de samenleving robuuster. En democratischer. Want democratie is erkenning en zeggenschap. Gesprek is onze opvatting van eigentijds erfgoedwerk; van actueel verzamelen. Want juist omdat erfgoed díe materiële en immateriële dingen zijn waar we ons emotioneel mee verbonden voelen, is het een cruciaal gespreksonderwerp tussen mensen met uiteenlopende overtuigingen en belangen.

Zij kunnen elkaar rond erfgoedkwesties leren kennen, en emoties ervaren van mensen met wie ze zich (nog) niet verbonden voelen. Zo'n gesprek schuurt altijd en moeten we dus goed voeren. Dan gaan de dingen die er voor elk van ons toe doen, ertoe doen voor ons samen. Imagine IC gelooft dat Amsterdam Zuidoost een top-plek is om zo'n gesprek te voeren en te innoveren. Hier wonen en komen veel verschillende mensen. Verbinden bevordert de maatschappelijke weerbaarheid en mogelijkheden, die iedereen nodig heeft. In erfgoedgesprekken versterken we daarvoor netwerken van mensen die met elkaar een beter leven en een betere toekomst vorm kunnen geven. Tegelijkertijd hebben al deze mensen een wereld aan erfgoed te bieden, die nog onvoldoende is geagendeerd in het collectieve geheugen van de stad (en het land). Daarom is het gesprek over erfgoed in Zuidoost bij uitstek urgent voor de buurt én voor een inclusief Nederland en Amsterdam.

Marketing en Communicatie

In 2024 stond het 25-jarig jubileum van Imagine IC centraal. Een mijlpaal waarin we niet alleen terugblikten, maar vooral vooruitkeken. In de aanloop naar de viering trad Imagine IC samen met het Amsterdam Museum en ICOM-comités CAMOC (stadsmusea) en COMCOL (collectioneren) dit jaar op als host van de conferentie die de internationale ICOM-comités jaarlijks organiseren. Vanuit ons jubileum ontwikkelden we aanvullend drukwerk en versterkten we onze internationale netwerken.

Parallel daaraan zetten we, in het kader van 750 jaar Amsterdam, gerichte stappen om opnieuw jongeren aan ons te verbinden. Samen met partners uit het jeugdveld ontwikkelden we programma's die specifiek aansluiten bij hun leefwereld en ervaringen.

Ook onze zichtbaarheid groeide op nieuwe plekken in de stad. Met *Herdenken en Helen* kregen we een prominente plek in het centrum van Amsterdam op het Stadhuis, waardoor een breder publiek met ons werk in aanraking kwam. De opening van *Rumah Tua* bracht bovendien een nieuw netwerk op gang van bezoekers en betrokkenen ver buiten de stads(deel)grenzen.

Diversiteit en Inclusie

Diversiteit is altijd een constant gegeven in ons werk. Personeel, bestuur en programma tonen dat steeds opnieuw. We kunnen niet in ons werk de vraag stellen wie “we” zijn en wat “ons” ergoed is zonder daar ook steeds met een interne blik naar te kijken.

Wij zetten ons al, sinds de oprichting van meer dan 25 jaar geleden, in op deelname van individuen (geen “gemeenschappen”) gericht op het gesprek over uitdagende vraagstukken die het gesprek over ergoed met zich meebrengt. Ook in 2024 hebben we hier middels allerlei thema's en samenwerkingen vorm aan gegeven.

Hierdoor bereikten we opnieuw nieuwe groepen. Elke buurt heeft zijn eigen dynamiek en wat in het totale beeld van de stad wellicht als minderheidsgroep wordt gezien kan juist in de buurt een meerderheid vormen. Het is van belang om steeds opnieuw kritisch te kijken naar wie we bereiken, welke behoeften er bestaan en hoe wij daarop kunnen reageren en reflecteren.

Het werken aan diversiteit en inclusie is ook nooit klaar. Wij blijven ons daarom actief inzetten voor de diversiteit van ons netwerk van participanten en partners, van ons programma en van onze bezetting, om deze verder te diversifiëren. Wij blijven in dat kader ook zelf werken aan eigen eenzijdigheid en blinde vlekken.

Bestuur, Team en Bedrijf

Imagine IC kent een bestuur- directiemodel. De directeur is benoemd door het bestuur en in dienst van de organisatie. De onderlinge taken en bevoegdheden van directie en bestuursleden staan in de statuten, een bestuurs- en directiereglement. De directeur is door het bestuur gedelegeerd voor de dagelijkse inhoudelijke en zakelijke bedrijfsvoering. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie. Het functioneren van bestuur en directie is gebaseerd op De Governance Code Cultuur. De hierin vastgestelde principes worden jaarlijks besproken in een evaluerende bestuursvergadering over governance. Het bestuur heeft diverse taken verdeeld in relatie tot de expertise van de leden. Bij de jaarlijkse evaluatie bewaken de leden de onderwerpen passend bij hun deskundigheid.

In 2024 namen we in het bestuur afscheid van algemeen lid, Martijn Groot en voorzitter Amy Koopmanschap. Martijn besloot voortijdig zijn taken neer te leggen, nadat een nieuwe baan te veel druk legde op zijn beschikbare tijd om invulling te geven aan zijn rol van bestuurder. Amy maakte haar drie termijnen af. Tijdens een etentje werd zij bedankt voor haar tomeloze inzet voor Imagine IC. Vanaf september mochten we Vayhishta Miskin verwelkomen in de voorzittersrol. Om in 2025 de penningmeester Willem van der Steen te vervangen werd tegelijkertijd met de voorzitter een nieuw bestuurslid geworven met een financiële achtergrond, Marsha Alfons. Ook zij startte in september. Daarmee bestond op 31 december 2024 het bestuur naast de nieuwe voorzitter uit Henk Boldewijn, Martijn Groot, Karwan Fatah-Black, Renske de Groot, Jessica Augustin, Marsha Alfons en Afelonne Doek. Het bestuur kwam in 2024 viermaal ter vergadering bijeen. In de zomer van 2025 lopen de termijnen van Afelonne Doek en Willem van der Steen af. Vacatures om deze plekken opnieuw te vullen staan inmiddels al uit.

Gezien het belang goede kandidaten voor de posities van voorzitter en penningmeester besloten we een wervingsbureau in de hand te nemen. Tegelijkertijd bleef onze zoektocht naar een geschikte bedrijfsvoerder lange tijd vruchteloos ondanks actieve inzet via de gangbare kanalen. Ook tijdelijke invulling bleek lastig te vinden. In de markt bleken vele collega's naar vergelijkbare collega's te zoeken bij een laag aanbod van beschikbare kandidaten. Het zijn van een kleine culturele organisatie die weliswaar een inspirerende plek, maar geen topsalarissen kan bieden werkt dan niet in ons voordeel. Derhalve besloten we het wervingsbureau ook in te zetten om ons te ondersteunen in deze zoektocht. Een investering die zich uiteindelijk op alle fronten naar tevredenheid heeft uitbetaald. Daarmee konden we in de zomer ook na een zoektocht van een jaar de nieuwe bedrijfsvoerder verwelkomen. De taken die bijna een jaar opgevangen werden

door de directeur en externe boekhouder konden daarmee eindelijk weer overgenomen worden.

2024 stond naast bestuurswisselingen en versterking van het team ook in het teken van het afronden van het kunstenplan 2021-2024 en de aanvraag voor de komende 4 jaar. In februari diende het bestuur samen met de directeur een nieuw ondernemingsplan voor 2025-2028 in, waarna een spannende tijd volgde. In de zomer mochten we ons verheugen op een positieve beoordeling. Weliswaar met minder dan gehoopt, maar we mogen door. De commissie schreef positief over "de artistieke eigenheid van Imagine IC". "De open onderhandeling met en in de samenleving over wat erfgoed is en voor wie", is volgens de commissie de kern van de artistieke signatuur. "Langs deze weg werkt de organisatie aan een inclusief en divers collectief geheugen van de buurt en de stad. De democratische benadering van erfgoed ziet de commissie duidelijk terug in de activiteiten, zoals de verzamelgesprekken en de co-collectielabs."

Ook sprak de commissie haar waardering uit: "de inhoudelijke keuzes in het plan tot de verbeelding spreken. Imagine IC kiest invalshoeken die een nieuw licht werpen op erfgoed. [...] De organisatie wil in de buurt reflectie en dialoog over het eigen erfgoed en dat van de ander tweevleugelen en gaande houden. De commissie vindt dat deze werkwijze zich ruimschoots heeft bewezen." Maar de commissie was ook kritisch. Met name op de haalbaarheid van de plannen. Het is waar dat onze plannen ambitieus zijn. Dat zijn ze altijd geweest, omdat alleen dan je in een veld dat continu overvraagd is en waarin beschikbare gelden elk jaar lijken te krimpen, kan overleven. Ook wij zouden dat graag anders zien en een tandje langzamer willen rennen omdat we ook denken dat dat gezonder is voor het team.

Dat er ergens een eind zit aan de veerkracht van de mensen die dit werk doen, mag daarom niet onbenoemd blijven. En ook daar staan wij niet alleen. We zien ook bij onze collega's dat druk van wat we moeten realiseren vanuit onze plannen samen met de druk van het maatschappelijk belang in een wereld waar de democratie aan het wankelen is, zijn tol begint te eisen.

Per ultimo 2024 had Imagine IC 9 medewerkers in dienst. Het team is in aantal niet zozeer gegroeid maar er is wel geïnvesteerd in meer contracturen om zo het team steviger te maken. Daarmee ook de teamleden meer vastigheid te bieden en ruimte om hun taken uit te voeren. Naast het kernteam waren er verschillende mensen op een andere manier aan Imagine IC verbonden. Zo liepen er in 2024 opdrachten aan freelancers voor o.a. educatie, een project over vluchtelingen in Zuidoost en

programmering. Daarnaast hadden we een vrijwilliger voor het ontsluiten van de archieven en gaven we gedurende het jaar ruimte aan 3 stagiaires, betrokken we aanvullend 21 studenten en 10 vrijwilligers op verschillende manieren van onderzoek tot meeloop- & ervaringsmomenten. Zij kwamen o.a. van de Universiteit Leiden, bachelors opleiding Reinwardt Academie en ROC evenementen & hospitality.

Aan de vaste samenwerking met het Heritage Lab van de Reinwardt Academie omtrent emotienetwerken werd ook dit jaar invulling gegeven met workshops en gezamenlijke trainingsdagen.

De samenwerking met OBA Bijlmerplein is in rustiger vaarwater gekomen. Vanaf de tweede helft van 2024 is er zelfs ruimte ontstaan om de oorspronkelijke plannen ter hand te nemen en samen stappen te zetten in het bouwen aan samen “huis maken”. De gezamenlijke ambities zijn daarmee weer op de agenda gekomen en krijgen langzaam vorm in processen en programmering.

Aan het eind van het jaar hebben alle medewerkers, voor zover per januari 2024 in dienst, toppings gekregen om te honoreren dat iedereen in bijzondere lastige omstandigheden zich tot het uiterste heeft ingespannen om het werk te realiseren.

Financiële realisatie

In de jaarrekening over 2024 vergelijken we de realisatie met de oorspronkelijke meerjarenbegroting en het voorgaande jaar. De economische schommelingen en uitvoeringsuitdagingen die het kunstenplan 2021-2024 hebben getekend, maakten het lastig altijd een vergelijking en beoordeling te maken ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Toch zien we sinds 2023 langzaam weer dat er op het financiële vlak meer grip is en beleid gevoerd kan worden. We maakten alles overziend een inhaalslag ten opzichte van 2023, ook al halen we niet helemaal de gestelde begroting voor 2024. We sluiten daarmee het kunstenplan 2021-2024 naar tevredenheid af.

De totale baten blijven achter op wat we hadden begroot voor 2024, maar vertonen een groei ten opzichte van 2023. Daarnaast hebben we in 2024 verschillende aanvragen gehonoreerd gekregen die effectief ingezet zullen worden in 2025, maar waar het voorwerk in 2024 gedaan is. Het verschil in baten werd met name veroorzaakt in het achterblijven van de inkomsten uit verkoop entreegelden en realisatie uit private middelen.

De verkregen opdrachten, partner- en sponsorbijdragen vielen ruimschoots hoger uit ten opzichte van 2023 en kwam zelfs hoger uit dan begroot. De bijdragen die we in 2024 mochten ontvangen, kwamen onder andere van onze vaste partners als Wereld Museum Amsterdam (programma Pressing Matter), CBK Zuidoost en Stadsarchief Amsterdam. Ook ICOM droeg dit jaar bij, in het kader van een groot internationale conferentie die wij met het Amsterdam Museum organiseerden. Ook mochten we van een aantal vaste

partners wederom rekenen op sponsorbijdragen. Naast de partnerbijdrage realiseerden we extra inkomsten uit opdrachten. In het kader van het Herdenkingsjaar Slavernijverleden haalden we in 2023 een opdracht van de gemeente Amsterdam binnen voor het project Herdenken en Helen. Verder konden we vanuit een opdracht het Keti Koti scholenontbijt voor de 5e keer realiseren.

De baten die we hebben ontvangen uit subsidie en/of publieke fondsenwerving zijn dit jaar te danken aan een toekenning van het Fonds Cultuurparticipatie voor het jongerenproject Sounds of the Bims. Van het Cultuurfonds / ZOZ ontvingen we een bijdrage voor het project Tussenlanding. Verder ontvingen we subsidie van het Stadsdeel voor Keti Koti scholenontbijt. Daarnaast ontvingen we een bijdrage voor SHEBANG.

Hoewel de directe inkomsten achter op begroting bleven, wisten we wel, zij het op kleine schaal, wat inkomsten te genereren uit educatie en presentaties.

Verder hebben we ons dit jaar via een mentortraject van Cultuurherstel mogen verdiepen in het formuleren van een propositie voor onze gespreksmethode Emotienetwerken. Deze door de Reinwardt Academie en Imagine IC ontwikkelde gespreksmethode geniet nog steeds veel interesse van uiteenlopende (internationale) netwerken.

Daarnaast hebben we het afgelopen jaar een opdracht binnengehaald van het Limburgs Museum voor een trainingstraject over participatief werken. Deze opdracht heeft ons ertoe gebracht nu verder te kijken hoe we onze expertise in een vorm van trainingen verder zouden kunnen uitbrengen om daarmee het eigen verdienend vermogen te vergroten.

We kijken terug op een succesvol laatste jaar van 2021-2024 en reikhalzend uit naar het nieuwe jaar en de nieuwe samenwerkingen die ons programma kleuren.

Vooruitblik

De aangepaste begroting voor 2025 volgt de meerjarenbegroting 2025-2028 en is daarmee vastgesteld door het bestuur op:

Baten

Directe opbrengsten	€ 90.000
Indirecte opbrengsten	€ 12.000
Amsterdams Fonds voor de Kunst	€ 491.084
Overige publieke bijdragen	€ 75.000
Private bijdragen	€ 75.000
Totaal	€ 743.084

Lasten

Beheerlasten personeel	€ 108.014
Beheerlasten materieel	€ 78.843
Activiteitenlasten personeel	€ 366.096
Activiteitenlasten materieel	€ 190.131
Totaal	€ 743.084

Saldo baten-lasten

Saldo rentebaten en -lasten	€ 0
Exploitatieresultaat voor resultaatbestemming	€ 0
Dotatie/onttrekking overige reserves	€ 0
Exploitatieresultaat na resultaatbestemming	€ 0

Toelichting bestuur:

Het bestuur kijkt met tevredenheid terug op het jubileumjaar, waarbij hard gewerkt is aan zichtbaarheid en versterking. In de komende periode zullen gesprekken over huisvesting het nodige van bestuur en directie vragen. De begroting 2025 is in lijn met de bijgestelde aanvraag en zal een solide bijdrage leveren aan de ingediende ambities. Al ligt er ook zeker een opdracht en daarmee druk op het team om naast de inhoudelijke uitvoering ook de begrote directe inkomsten te realiseren. Imagine IC sluit daarmee, ondanks de uitdagingen die deze periode markeerde, het kunstenplan 2021-2024 naar tevredenheid af en is klaar voor de volgende 4 jaar.

Voorzitter

Vayhishta Miskin

Penningmeester

Marsha Alfons

